

Web sistemų testavimas

Saulius Grigaitis

Testavimas

- Testavimas – techninis tyrinėjimas, kurio tikslas yra pateikti informaciją apie produkto arba paslaugos kokybę [Wik08]
- Testavimas atskleidžia produkto arba paslaugos atitikimą specifikacijai.
- Kuriant programinę įrangą nepavyksta išvengti defektų, nes žmonės daro klaidas
- Ankščiau atrastus defektus pašalinti kainuoja pigiau.
- Netrivialiems produktams ar paslaugos neįmanoma rasti visų klaidų

“Unit” testavimas

- “Unit” testavimas – mažiausių sistemos vienetų (metodų, funkcijų) testavimas
- Tikslas:
  - Izoliavus mažiausius sistemos vienetus užtikrinti korektišką jų veikimą
- Uždaviniai:
  - Sugalvoti testuojamo vieneto interfeisą.
  - Izoliuoti testuojamą vieneta.
  - Parašyti testus, kurių kodas tikrina testuojamų vienetų korektišką veikimą (dažniausiai tikrinama imituojant realų testuojamo vieneto naudojimą)
- “Baltos dėžės” principas
- Beveik visais atvejais testuoja pats programuotojas

“Unit” testavimas – praktiniai privalumai

- Efektyvi priemonė nuo streso ir depresijos :)
- Gerina kodo kokybę
- Leidžia mažomis sąnaudomis pertvarkyti kodą
- Leidžia rasti daugumą “techninių” klaidų
- Palengvina integracijos procesą ir testavimą
- Priverčia programuotoją sukurti “gyvą” dokumentaciją
- “TDD/BDD”(angl. “Test Driven Development”/“Behavior driven development”), naudojamas “ekstremalaus programavimo” metodikoje.

RSpec

- “Elgsena paremtas testavimas”(angl. “Behaviour Driven Development” - “BDD”) Ruby kalba
- Du įrankiai:
  - Specifikacijų (angl. “spec”) įrankis – elgsenai apibūdinti objekto lygyje
  - Pasakojimų (angl. “story”) įrankis – elgsenai apibūdinti programos lygyje
- Testavimas baltos dėžės principu

Rspec

- Tinka testuoti “Ruby” kalba parašytą kodą, taigi tiek “Ruby on Rails”, tiek kitus WEB karkasus “Ruby” kalba, pvz. “Merb”
- Labai natūrali “DSL” kalba skirta nusakyti sistemos elgseną
- Pateikia klases “MVC” komponentų testavimui
- Pateikia “MVC” komponentų ir jų testų generatorius

Rspec – specifikavimas

Programuotojas: “Describe an account when it is first created”

Užsakovas: “It should have balance of \$0”

describe Account, “ when first created” do

it “should have a balance of \$0” do

  @account = Account.new

  @account.balance.should eql(0)

end

end

RSpec – specifikacijos generavimas

- Komanda “rake spec:doc”
- Specifikacija iš pavyzdžio ankstesnėje skaidėje:

Account, when first created
- should have a balance of \$0

RSpec – testo struktūra

```
describe Thing, “when it is in some context” do  
  before(:all) do
```

```
  end
```

```
  before(:each) do
```

```
  end
```

```
  it “should do stuff” do
```

```
  end
```

```
  it “should do more stuff” do
```

```
  after() do
```

```
  end
```

```
  after(:all) do
```

```
  end
```

```
end
```


Rspec – tikėjimosi metodai

- Du tikėjimosi metodai:
  - “should(matcher = nil)” - tikimasi, kad nustatymo metodas(angl. “matcher”) praeis.
  - “should_not(matcher = nil)” - tikimasi, kad nustatymo metodas(angl. “matcher”) nepraeis.
- Pavyzdžiai:
  - @student.should have(11).books
  - @student.should_not be_lazy
  - @lecturer.should be_inspiring

RSpec – nustatymo metodai I

- `[]>.should be_empty => [].empty? # praeina`
- `[]>.should_not be_instance_of(Array) => 3.instance_of?(Fixnum) #praeina`
- `{:a => "A"}>.should have_key(:b) => {:a => "A"}>.has_key?(:b) #nepraeina`
- `@true.should be_true #preina, jei @true != false`

RSpec – nustatymo metodai II

- `Lambda {
 employee.develop_great_new_social_network_app
}.should change(employee, :title).from("Mail
Clerk").to("CEO")`
- `Lambda { nil[] }.should raise_error(NoMethodError)`

RSpec – savas nustatymo metodas

Class Lazy

```
def initialize(expected)
  @expected = expected
end
```

```
def matches?(target)
  @target = target
  EXAMS_SESSION_START_DATE - Time.now <
  1.week && target.completed_tasks = 0
end
```

...

RSpec – savas nustatymo metodas II

```
def failure_message
  “expected #{@target.inspect} to be lazy”
end

def negative_failure_message
  “expected #{@target.inspect} not to be lazy”
end

end

def be_lazy(expected)
  Lazy.new(expected)
end
```


Rspec – “Ruby on Rails” MVC kodo ir testų generavimas

- “rspec_model” - sugeneruoja esybės modelį, testų karkasą, duombazės migracijos failą, testinių duomenų failą
- “rspec_controller” - sugeneruoja esybės kontrolerį, maršrutizavimo konfigūraciją, testus jai bei kontroleriui.
- “rspec_scaffold” - panaudoja “rspec_model” ir “rspec_controller”, bei sugeneruoja vaizdus ir testus jiems

RSpec - klausimai

?

Šaltinių sąrašas

- <http://wtr.rubyforge.org/documentation.html>
- <http://code.google.com/p/firewatir/w/list>
- <http://selenium-core.openqa.org/documentation.jsp>
- <http://selenium-ide.openqa.org/documentation.jsp>
- <http://selenium-rc.openqa.org/documentation.jsp>
- http://selenium-grid.openqa.org/how_it_works.html
- <http://rspec.info/examples.html>
- [Wik08]
http://en.wikipedia.org/wiki/Software_testing